

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

Θέμα: Επιδόματα Ανεργίας

Το πρόβλημα της ανεργίας στη χώρα μας τείνει να λάβει εκρηκτικές διαστάσεις. Μήνα με το μήνα ο αριθμός των ανέργων αυξάνεται. Οι προβλέψεις για τον επόμενο χρόνο είναι ιδιαίτερα δυσοίωνες. Η κατάσταση αναμένεται να επιδεινωθεί σημαντικά. Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του Ινστιτούτου της ΓΣΕΕ, για την ελληνική οικονομία, η στατιστική ανεργία προβλέπεται, ότι θα φτάσει στο 28%-29% στο τέλος του 2013 και η πραγματική (λαμβάνομένων υπ' όψη των υποαπασχολούμενων, των μακροχρόνια ανέργων που δεν ανανεώνουν την κάρτα ανεργίας τους και άλλων κατηγοριών) θα ξεπεράσει το ποσοστό του 34%. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία εγγεγραμμένης ανεργίας του ΟΑΕΔ, για το μήνα Σεπτέμβριο, μόλις 185.870 λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τους 1.267.595 ανέργους που απαριθμούνται στη χώρα μας, δηλ. λιγότερο από ένας στους έξι. Επισημαίνεται, ότι παρά το ότι έχει αυξηθεί το ποσοστό της ανεργίας, ο αριθμός των επιδοτούμενων ανέργων μειώθηκε περισσότερο από 15.000 άτομα μέσα σε ένα μήνα.

Τα στοιχεία δείχνουν την έκταση του κοινωνικού προβλήματος, που αντιμετωπίζει η χώρα. Το ελληνικό κράτος όμως έχει εγκαταλείψει τη συντριπτική πλειοψηφία των ανέργων στη μοίρα τους.

Το μηνιαίο επίδομα ανεργίας, που δίδεται, δεν ξεπερνά πλέον το πενιχρό ποσό των 360 ευρώ (από 461 ευρώ που ίσχυε προ της 12-3-2012) και το οποίο μπορεί να καταβληθεί μόνο έως 12 μήνες και σε ορισμένες μόνο κατηγορίες ανέργων. Εκτός των μακροχρόνια ανέργων, επίδομα ανεργίας δεν δικαιούνται όσοι δεν είχαν εργαστεί για αρκετό διάστημα, ώστε να συμπληρώσουν το ύψος των εισφορών που απαιτείται, οι αδήλωτοι εργαζόμενοι και οι εργαζόμενοι με μπλοκάκια, ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενοι.

Επισημαίνεται, ότι ο Ν. 3986/2011 (άρθρο 44), με τον οποίο προβλεπόταν η σύσταση Ειδικού Λογαριασμού στον ΟΑΕΔ για τη χορήγηση επιδόματος ανεργίας στους ελεύθερους επαγγελματίες που παύουν την επαγγελματική τους δραστηριότητα, μένει ανενεργός, παρότι υπολογίζεται, ότι στον αντίστοιχο κωδικό του ΟΑΕΕ έχουν συγκεντρωθεί ήδη 80 εκατομμύρια ευρώ και τα οποία μένουν αδιάθετα. Υπενθυμίζεται όμως, ότι το σχέδιο υπουργικής απόφασης της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τη χορήγηση του επιδόματος ανεργίας προϋποθέτει την μη ύπαρξη οφειλών προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, προϋπόθεση που, αν ισχύσει, θα αποκλείσει σχεδόν το σύνολο των ανέργων επαγγελματιών.

Όσον αφορά τους μακροχρόνια ανέργους εκ των οποίων μόνο 339.650 είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ, προβλέπεται η χορήγηση επιδόματος των 200 ευρώ μηνιαίως (διάρκειας 12 μηνών) και το οποίο αφορά μόνο τους άνω των 45 ετών ανέργους με ετήσιο εισόδημα που δεν υπερβαίνει το ποσό των 5.000 ευρώ. Το επίδομα αυτό δεν έχει αναπροσαρμοστεί καθόλου από την ημερομηνία θέσπισής του (άρθρο 27 του Ν.3016/2002) με αποτέλεσμα το 2012 να αφορά μόνο σε 15.000 δικαιούχους. Ο νέος Πολυνόμος που ψηφίστηκε πρόσφατα διευρύνει τα εισοδηματικά και ηλικιακά κριτήρια από 1-1-2014 για τη χορήγησή του όχι όμως και την αξία του επιδόματος και το χρονικό διάστημα για το οποίο δύναται να χορηγείται, δηλ. τους 12 μήνες κι όπως ισχύει μέχρι σήμερα.

Με βάση την πρόσφατη εγκύκλιο που εξέδωσε ο ΟΑΕΔ, τα όρια στη χορήγηση των επιδομάτων ανεργίας αυστηροποιούνται, με ισχύ από 1-1-2013, και που θα σημάνει περισσότερες μειώσεις στα επιδόματα, ενώ περαιτέρω μειώσεις αναμένονται από την 1-1-2014.

Μολονότι το πρόβλημα της ανεργίας στη χώρα μας δεν είναι πρόσφατο, η βαθειά ύφεση και οι πολιτικές λιτότητας των τελευταίων χρόνων έχουν μετατρέψει μια δύσκολη κατάσταση σε αληθινή τραγωδία, και η οποία δεν φαίνεται να έχει τέλος. Η ανεργία οδηγεί τη χώρα σε γενικευμένη κοινωνική και ανθρωπιστική κρίση. Οι νέες περικοπές στις χορηγήσεις επιδομάτων θα σημάνουν τον οικονομικό αποδεκατισμό δεκάδων χιλιάδων ανθρώπων. Εύλογα διερωτάται κανείς: υπάρχει ταβάνι στην ανεργία και γιατί το κράτος πετά τους ανέργους στον καιάδα;

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η πολιτική για την στήριξη των ανέργων διαφέρει ριζικά από χώρα σε χώρα. Κράτη με πολύ μικρότερα ποσοστά ανεργίας απ' ό,τι στην Ελλάδα διαθέτουν ολοκληρωμένα προγράμματα ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, και που μπορούν να εξασφαλίζουν δίκτυ προστασίας για την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης όσων βρίσκονται εκτός εργασίας. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση των Σκανδιναβικών χωρών, όπου η ποιότητα των παρεχόμενων προνοιακών και κοινωνικοασφαλιστικών παροχών είναι ιδιαίτερα υψηλή.

Στην Ελλάδα με το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό ανεργίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το κράτος έχει ουσιαστικά αυτοκαταργηθεί στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής. Η παρέμβαση του ελληνικού κράτος στην υποστήριξη των ανέργων είναι πια υποτυπώδης, ενώ έχει απολέσει το ρόλο του στην κοινωνική προστασία. Η αξιοποίηση των πόρων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την ανακούφιση των ανέργων οφείλει να αποτελεί άμεση προτεραιότητα της κυβέρνησης.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Πολύτιμοι κοινοτικοί πόροι, που θα μπορούσαν να ελαφρύνουν κάπως το βάρος, έχουν μείνει αναξιοποίητοι. Το Δεκέμβριο του περσινού έτους, υπολογίστηκε ότι 3,4 δις. ευρώ από τα επιχειρησιακά προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, με καθοριστική δυνατότητα ανακούφισης των ανέργων, έμειναν αναξιοποίητα. Ποια είναι η κατάσταση όσον αφορά την απορροφητικότητα των σχετικών κοινοτικών κονδυλίων σήμερα; Πότε προτίθεται το υπουργείο να προβεί στην ενεργοποίηση του Λογαριασμού Ασφάλισης Ανεργίας για τους αυτοτελώς και ανεξάρτητα απασχολούμενους; Ποια η θέση του υπουργείου όσον αφορά το αίτημα της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας για την επανεξέταση του σχεδίου υπουργικής απόφασης της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ιδίως των διατάξεων που συνδέουν τη χορήγηση του επιδόματος ανεργίας με την μη ύπαρξη οφειλών προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία;

Αθήνα, 19 Νοεμβρίου 2012

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Μαρία Κόλλια Τσαρουχά
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Ν. Σερρών